



60.b 8. ისაუკისა

ვაჭისგარი გეღარგეგი

„”Ցա՛ՄՐԵՐՈ՛”, ՑԵՅՑՆԵՑՑԱՑԼՈՌՈ“ ՀՈՎՃԱԾ ԱՌՈՅ ՀՐԱՊԱԾՈՅԸ, ԱՌՈԽ ՑՈՎՑԵՑՈ ՀՅՈՒ ԲԱԿԱՎՈՒՇՈ ԱՌ ԱՎՅԵ ՇԵԳՈ ՑԱՎՈ ՑԱՎՈՅԸ, ՑԵՅՑՆԵՑ ԿԱ ՑԵՍՏԱՑԼՈւՏԻՇՏ ՀԱՌԵՐՈՒ ԿՐՈՒՆԱՑ ԲԱՐՁՎԵՆՈՒ, ԲԱՐԿԵՆՈՒ, ԽԵՄԻՐՈՒՆԱՌԱ? ՑԱՎԱՌՋՎԵԲԵՌ ԻՌՈՎՆԻ ՆԱԼՈՒՆ ՑՈՎՑՈՅ ԲԱՐԵՔԵՌ, ՀԵ

ଶ୍ରୀପ୍ରଦୀପିଳ ଓ ନାଥପଟ୍ଟଣ କାହାମନ୍ଦିର; ଡାକଗାରୀର ପ୍ଲଟଙ୍କ କିମନ୍ଦିର କେଣ୍ଟିଶୋ
ଅବସ୍ଥାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଲ୍ଲି ପାଇଁ ଏହାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଲ୍ଲି ପାଇଁ ଏହାରେ
ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ୟର ପାଇଁ ଏହାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଲ୍ଲି ପାଇଁ ଏହାରେ
“ପ୍ରମାଣିତ କାହାମନ୍ଦିର” ଏହାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଲ୍ଲି ପାଇଁ ଏହାରେ

„ქვიშაზე“ აგებები

ჰიტლერელი რადიომიმოშილველი გენერალი დიტრიხი სწერდა, რომ „ემპირა-პის ზღუდე“ აუდებელია.

გაზეთებიდან

ნახ. დონისა



— ნერა ის გენერალი ვინ არის?

— გენერალი დიტრიხი, რომელმაც რადიოს საშუალებით ეცრობას ზღუდე შემოავლო, რომ მოკავშირების დარტყმისაგან დაიცვას ფაშისტური გერმანია.
— მერე, რაზე ეჭნება აგებული მისი ზღუდე — როგორც ციხე-ხიმაგრე?
— ცხადია იმაზე, რაზედაც ოვითონ დგას, — „ქვიშაზე“.

ცაგიერი ჭარეცალი

„მოკლულ ჭარეცალ წარუ ჭეჭმაზე
დედამისა სწერდა: „ესენი ნაგრევებად
არის ქცეული, ეს ლამები მე არასოდებ
დამავაწყდება, უკვე დაგწერ აწლერიძა“. —

ურაუ რედმინ მიმართავდა
ადოლფ ჰიტლერს, „ლმერთს მიშიერს“
ჭინად თვლიდა, თითქოს იგი
ციურ ღმერთზე იყო ძლიერ.

„ფიურერო, თუ ღმერთი ხარ,
ამდენს ლოცვას რათ არ ისმენ?
რომ გვეგრება ეს ქალაქი,
რათ არ გვშველი, არ დაგვატენ?“

არ მაქს ნება ამის თქმისა,
მაგრამ მაინც გაგაბედავ,
ბომბდამშენი თავს გვესხმიან,
შენ კი ამას რათ არ ხედავ?

მეტი აღარ შემიძლია,
თუ ხარ ღმერთი, შემიწყალ
და ფრონტიდან ჩემი შვილი
დამიბრუნე ცოცხლად მაღვ.

თუ ცოცხალი არ დავუხვდე,
ყუთი ნივთით გადაეცი,
ბერლინიდ ერთს კონვენციას გვესტოდან
არ მიუშვა ყუთიან მხეცია.“

ამის შედეგ თუ რა მოხდა.
შეითხველისთვის ნათელია,
პაულ რედმანს ფატერლანდში
ცოცხალს უკვე არ ელიან.

დედამისს კა, დღეს უშეველოს,
ერ უშრება თვალზე ცრემლი,
დარჩენი, მხოლოდ ყუთი,
გაძარცული, ცარიელი.

ქიშვარდი

„მცირე“ კორეპიციონი

გენერალმა ფონ-არნიმმა, რამოდენიმეჯერ განაცხადა, რომ აფრიკელებთან როგორც დაბალი რასის ჭარმომადის-ნლებთან — ლავარაკიც კი სათაკილაო.
ფონ-არნიმი ტყვედ ჩაბარდა აფრიკაში.

გაზეთებიდან

ფელდმარშალი ფონ არნიმი, ყოყოჩურად განაცხორი,
საოჯახო საუბარში ღრუტუნობდა, როგორც ლორი:

— ფიურერმა მე და რომელს მოგვანიქა დიდი ნდობა,
ექსკურსით მიგვავლინა ვრცელ აურიკის დასაპყრობად.

რომელს, როგორც ფრონტისარდანს, მე კი — ვით მის თანაშემწეს,
ტროპიკული ექსკურსია ახალ ჩინს და სახელს შეგვძენს.

მართალია, იმ მატერიკს ზღვა აქრავს და ქვიშა ჰეთარავს,
უდაბნოში მხე ვარვარებს, და სამუშა სულსა ზარავს

მაგრამ ჩეენთვის ამ სიძნელეს სულ არა აქვს გროვის ფასი,
ურყევია, ვაჟკაცობა არიელთა მტკიცე რასის,

ჩეენ გადვივლით უდაბნოებს, გადავლახვთ ქვიშას ქარში
და სულ რაღაც ხუთ კვირაში ეგვატეში შევალთ მარშით...

ერთადე / თი დისონანსი ამ პარადში ის იქნება,
რომ აფრიკელ ველურებთან ახლოს ყოფნა მომიხდება:

დაბალ რასის იმ დაბალ ჯოგს მხდალს, უძლურს და სისაცილოს,—
მალოლ რასის არიელი მე შეუწყობ განა კილოს?

არასოდეს... მე შეცუკვეთ თეორ ალამს და დავწერ ზედა:
„გენერალი ფონ-არნიმი მომიჩნიეთ აწ, თქვენს მხედა.“

არ ხუმრობდა ფონ-არნიმი, და რაც სახლში იტრაბახა,
შეასრულა... მან აფრიკა შართლაც ფეხით გადალახა,

უდაბნოში, ვით ქურციკ, უზმი, ფერდებცარიელი,
გარბოდა და გამორბოდა კეშმარიტი არიელი,

და სულ მალე ის პირდაპირ ფრიკელებს შეხვდა აკი,
და მათ, როგორც „დაბალ რასას“ არ დაუწყო ლაპარაკი,

ჭარსდგა მათ წინ... მოცაკვლი, მოლულლულე, არა ლალი,
და აღმართა უხალსოდ თეორი მიტკლის ბაირალი.

მოცახცახე, შემერთალ ხელით მას წარწერა ჰქონდა ზედა;
„გენერალი ფონ-არნიმი გოხოვთ მიმილოთ ცოცხლივ, ტყვედა“. —

ფარსელანი



“მართვა ქორთული”



1

ტექსტის შემდეგ ტიფლ ცერცეტაძეს ნერვები აეშალა და უძილობა დასჩემდა. ექიმის რჩევით საჭირო იყო სრული სიწყნარე და ტიფლი ზღვისპირა რაიონში გადასახლდა, ნახუცარ მამასთან, უძილობასთან ურთად ტიფლი ერთი უწაურობაც დასჩემდა: ჟველაფერი ახალი შევსტულდა და ძველს, დროგარდასჩულს, ეტანებოდა.

ერთხელ სარაიონო სამკითხველოში შევიდა და ძველი წიგნები მოითხოვა. გამგემ ძველი წიგნები და ახალ ყდაში გამოციმული ერთი სქელტანიანი წიგნიც მისურ და უთხრა:

— ის ძველი წიგნები, ესეც არანდელი გამოცემა, მაგრამ ძველზე ძველია, არქაულია. სწორედ რომ ოქვენთვისა, ოლონდ საბას ლექსიკონი დაიხმარით. ისე გაგიძერდებათ.

ტიფლ სამოვნებით ჩაუჯდა წიგნებს. საბას დახმარებით და ნახუცარი მამის კონსულტაციით წიგნები ბოლომდე წაიკითხა, შეითვის მათი ენა, სტილი და წიგნები საჭიროცელიანი დაუზრუნა.

— ჩვენ მცირხველების აზრს გავროვებთ, საინტერესოა თქვენი აზრი,— უთხრა გამგემ ტიფლს,— არ, ამზე ამ სქელზეც...

— აზრსა ამისა ზედა წიგნისა გაუშევებთ, სიამოვნებით უპასუხა ტიფლო.— დაწერილ არს წიგნი ესე უძილოა ერთი ფრიად. გარდა მავანა და მავნეს არ ძალის შეენობაა მისი. ინჯითად მასმეტს გარდმის წიგნისა ამისა და თათხვა ავტორისა მისი. გარნა იგი არს ქადაგი ის ქაბარათი დიდი...

სამკითხველოს გამგემ ვერა გაიგო რა და თანმიმდის ნიშნად თავი დაუქმია. მსოფლი, როცა ტიფლ წარიდა, ჩაილაპარაკა:

— საწყალი, რაც ტიფლი დააკლო, მმ წიგნს მოუთავებია...

2

ტიფლი მეტყერიანის ვიტრინაში გაწურული მაწონი წახა. ვიყიდი, მამას მიუტანო იფექტია და ნოქარს უთხრა:

— მასმის მე, რამეთუ ფურცელუსა ამას ქარადული არს.

ნოქარმა გაოცებით შეხედა.

— გითარ მზერთ შეერტებითი — ქითხა ტიფლო. — ქარადული მომეც მე.

— ნოქარშე, რა გამგებართი — გაბრაზდა ნოქარი.

— ქარადული მომეც მე — გამეორა ტიფლო.

— მე თათხული არ მესმის! მოიყვანეთ თარჯიმანი! — და ნოქარი სშეას მიუბრუნდა...

3

ტიფლი გაახსენდა. რომ მისი ფანჯრები ქარმა ჩალეჭა ამას წინად. ალმასყობი შევიდა და განცალება მიართვა თანხმულობრივი. თხოვდა ჩარჩოები მომეცითონ ნალდ ფულზე. თავმჯდომარემ განცადება წაიკითხა, მხრები აიჩეჩა და ახედა დახედა ტიფლს. ტიფლ ქრისტეს სიმშევიდით იდგა და ბასუს ელოდა.

— რა გნებავთ, მოქალაქეები — ქითხა თავასდომარემ. — ქარადულად მითხა — რით.

გჩერები

ნახ. დონისა



— ჩვენი სამხედრო ხელოვნება თანდათან გითარდება. ამის მაგალითი უამრავია.

— სრული ჭეშმარიტებაა: ლენინგრადთან უკან დავიხით, სტალინგრადიდან გამოიქვეცით, აფრიკიდან კი ფრენით წამოვედით.

— შინა პიტაჟსა წერილ არს! — უპასუხა ტიფლო. — ესე არს მომახალ უამრავი მაშინ თავმჯდომარემ საქმეთა მმართველს გამოიძახა და განცხადება ხმამალლა წაიკითხა.

„...ჩალეჭა სრასა ჩემისა არდაბაგი? ქარმან. და სცეინ წვიმანი მხლავრნი და ჰერიან ქარი ჩორშანი ფრიად, არა დაუტევა წვიმანი მან. არცა სპერები, არცა სპერომერი, არცა სტავრა მამისანი, არცა სტამინი, არცა სწატი... არცა მაქვს მე უამად-უამად სონდასობა... და გვაჯ ფანქეალით, თავისა აღმასკომისა მჯდომარესა, ბოძებად წერდა პლაკისა ფოლად...“ გვიშის, რამზე?

— არაფერი! — გულწრფელად მიუგო საქმეთა მმართველმა.

— შეიყვანე თუ ძმა ხარ ჯანგანში, — ჩაუწერისულა თავმჯდომარემ საქმეთა მმართველს. — უაქვერინ.

— წმინდომინგით, მოქალაქეები! — უთხრა საქმეთა მმართველმა ტიფლს ხელი მეგობრულად გამოსდო და კაბინეტიდან გაიყვანა.

4

ჯანგანის გამგემ ახედ-დახედა ტიფლს. ტიფლი მიხვდა თუ საჯ მოხვდა და იფექტია: ჩარჩოების ფიციურის აქ რა უნდა? მოდი ისევ რეცეპტი დამაწერის მირ-ჩეგნინონ და თხოვა გაგვევ:

— ჰორი, გამგეო ჯანგანისაო და ყოვლისა სააქიმონისაო შემდგომ ტიფლისა მიიღო განმეოდა მე და სისხლი დანერლდეს და მომერიოს მე, რომელ არს შეოსუსი..., და კვალად უბათო... რამე მაქვს ხაფუანი...“

— ვიცი, ვიცი, — თავი დაუქწინა ჯანგანის გამგემ. — დაგეხმარებით!

გამგემ ტელეფონი აიღო.

— რომელი ხართ! საგადმიყოფოს გამგე მინდა, რევენ ხარუ ჰერთ გივი მოვიდა... ჯერადებობით ნელი აღზნებისაა... გამოგხავნეთ სანიტერები და მოათავსეთ სავაჭროებოში... თუ ძმა ხარ კარგად მოუსირეთ, თვითონ თავმჯდომარეა და მოიწერებასებული...

ტიფლი არ დაუცადა სანიტერებს და მართლა გიუგიით გავარდა გარეთ...

რედიონ შორისი

- 1) უარისყოფა
- 2) ძლიერი დატუქსევა
- 3) მადიდებელი სიტუაცია
- 4) ქარვასლა
- 5) გაწურული მაწონი
- 6) თვალის შეცემა
- 7) ფანჯარა
- 8) ქარი შემწველი
- 9) სარემბლი შესაძლებელი
- 10) სპილენძ — ჭერი
- 11) სირმის ნაქსოვი
- 12) სარწყული პირფართო
- 13) სუზაანი
- 14) შრომისაგან განხვენება
- 15) ფაცარი
- 16) ფული
- 17) ტვინის ავადმყოფობა
- 18) ჭირი, სნეულება
- 19) გულის ცემა

ვამისაშეუგი „ზერილობა“

(მიბაძვა)

გერმანელის „ზრდილობა“ ვის არ გაუგონია, სხვისთვის წყალში „ვარდება“, მხოლოდ სადაც ფონია.

უნგრელს თავაზიანად

და ბოდიშით უთმობს გზას,

რუმინელსაც წინ უშვებს,

გადაუშლის „წრუელ გრძნობას“

მაგრამ, ის რას ვხედავთ:

ზრდილობის გვაქვს ნიმუში,

ჩეენი ტყვია წინმსვლელებს

ხვდება მეტრდსა და გულში.

გერმანელი ფაშისტი

მათ გვამს ფეხებს აბიჯებს,

და ასეთი ზრდილობა

იტაცებს და აგიუებს.

ყუშჩარა

„ფრანგმა პატრიოტებმა პარიზში ააფეოქეს ლუდის ბარი, ხადაც
დაიღუბა 15 გერმანელი აფეცერი“.

ლუდხანის წინ ერთგან, პარიზის ქუჩაზე,
ესესელი ყლუბე აქლურტულებდა“ ასც:
“ფხისლად ყოფნა განა შვენის გმირ ესესელს;
გულევრძელება ადათ ბავრიას, ესესენს
და გადაფრია უხად რომ მოვითქმა სული,
და სიამის გრძობით ავიფეოქმა გული.
მე გართგაბას ასეთს მუდამ ვუთვლი ქებას;
გაუმარჯოს ლუდით გულის აფეოქებას.“
და ამ სიტყვის შემდეგ ყლუბე იმავ ჭამში,
გულის ასაფეოქად გაჩნდა ლუდხანაში.
მაგიდასთან კუშტი ჩაჯდა, როგორც კრუბი,
და დაუშრეს მშეგურვალს წინ სამელი უხვი.
შაგრამ უცებ გრგვინებამ შესძა ყველაფერი,
აირია კვამლში სახლის კედელ—ჰერი.
შესწუდა ცემა გულის, დაიღუა უკვე,
რადგან მთელი ტანით ააფეოქეს ყლუბე.

მედუზა

ნიანგის ღვესიკონი

ევა—ბიბლიური წინაპარი ქალი, არაარიული მოდგინი იყო, თუმცა არიელიც
რომ ყოფილიყო და დღევანდელ ბერლინში ეცხოვონ, ფესტივალი მანც გერმანიი-
დან გააძვებდნენ, რადგან მასში ეცხოვება ზეირს ვერ ნახავდნენ სახამთის კაზა-
ნიისათვის ტანსაცმელის შეგროვების დროს.

და ავენი—ანტიკურ სახერძნების ფილისოუ ისი, რომელიც გადმოცემის მი-
ხედვით ათინის ქუჩებები ანთებულ უანრით და ითოდა აავითარ შეუქნილებების
წესებს არ იცავდა. ფაშისტი დამპურობლები კი ამ წესებს დაკვენის სამშობლო-
ში გერმანული სიზუსტი იცავნ, მაგრამ მათ მაინც აგნი ბერძნი პარტიზანები.

რომ — გრამატიკული თვალსაზრისით კავშირია, რომლის ხმარებაც „ფიზ-
რეტ. ს. მიერ მელანქოლიურ განცემის გამომწვევ ფრანებს უკავშირდება, რო-
გორც მაგალითად „რომ მეცსულიყვა მოსკოვშ...“ რომ ამეღო სტალინგრადი
რომ არ მომქმნა აფრიკიდან.“ და სხვა.

მშენები ედენი—მითიური კეკლუცი ქალი. ძველ დროში მშეკემსა გაიტაცა
ჩვენს ხანაში კი გერმანელმა ბურკომისტრმა გაიტაცა ათინის მუზეუმის გამარც-
ვის დროს.

8—ზა

ეკინის ცის ქვეშ

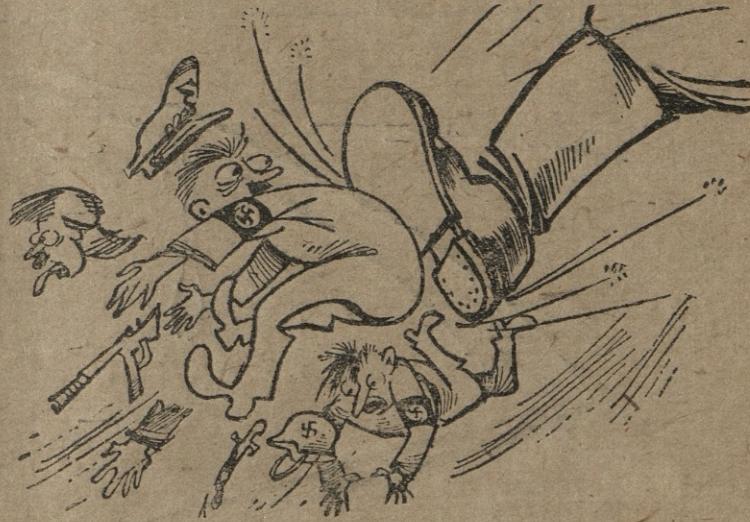
მოკავშირეები აწარმოებენ სიცილის ძლიერ ბომბარდირებას. მოსახლეობა
ტყებში გარბის. მიუხედავად იმისა, რომ მუსოლინი „რიხის“ გამოწია ტყელი
ბაქიუქით ცდილობს ზენარჩენის ძევებური პოსა, მის სიტყვებში მანც გრძო-
სტევის იმედგაცრუებულ ადამიანის მოთქმა-ტირიზის კილო.

ნახ. დ. რიონელიძე



— რა არის დუჩეს მოუქმა-ტირილის მიზანი?
— სიცილია.

„გერმანელ ტყვე ჯარისკაცს უნახეს წერტილი რამდენი-
ლშიაც სწერდნენ: „ბედნიერია ის ცერტინელი, რამდე-
ლიც უკან იხევს, გინაიდან მას კიდევ პეტს სამშობლო-
ში დაბრუნების შანსები“.“



ბედნიერი გერმანელი, „რომელსაც კიდევ აქვს სამშობლოში
დაბრუნების შანსები“.

გავისევონო!

„ალმოსავლეთის ფრონტიდან სამშობ-
ლოში დებულობები მიღიონ წერილებს, რომლებიც ნაამბობია მძიმე ლაშერობის
შესახებ.“

(პეტელის სტატია განეთ „დას-რეიხსში“
26 სექტემბერი, 1941 წ.)

წერილები მიღიოდათ, უგზავნიდნენ მალე, შალე,
და ფრონტიდან სწერდნენ ასე: დაგვიხენით, შევვა-
ბრალეთ!

ჩენ გვევინა ფლავის ჭამა, რაც გვითხრეს და ჩაგვაგო-
ნეს,

აქ განვილილ და ნახული უმედო გვედის, გვალნებს,
დრო გავიდა და მშობლები ლებულობდნენ ჩეარა, ჩეარა
(წერილებს კი არა) — იმათ, ვის ვადინეთ ხესხლი დარათ
დებულობდენ: ბევრს უფეხოთ, ბევრს უხელოთ და უთა-
ვოდ,

მომავალშიც გაუგზავნით ახელება მათ უდავოდ.

„საბჭოთა რუსთი სამხედრო მდგო-
მარების ხასით უკვე დამატებდა. მე ყო-
ველობის სწორად გაწვდიდით ინფორმა-
ციას და ახლაც სწორად რასც გამბობ.
(დიტრიხის სიტყვიდან 9 ოქტომ-
ბერი 1941 წ.)

გამოჭიდა ის დიტრიხი გაქა-ბუქიო, დაიდა რიხით,
„ჩემს ნათევამს და ნაახევსა ნურავინ ნუ გადამიტოთ,
რადგან, ააც ვთქვი გაიხსნეთ, ვთქვი, რუსთი ომს წა-
აგებს,

ხომ ასრულდა?—ახლა მაინც თქვენგან რატომ არავინ მა-
ქებს?

ამის შემდეგ წელიწადი გაფილა და მეტი კიდევ,
დღეს იგი სწუბს, თავს ცუდათ გრძნობს დიდ რუსთის
გადამკიდევ.

ფიქრობს: „ეს რა დაგვემართა, რუსთა ცელარ გაუმ-
კე აგდით,
დაიღუპა ჩვენი საქმე, ხად გავიქცეთ, გვახრიოს დარდი.

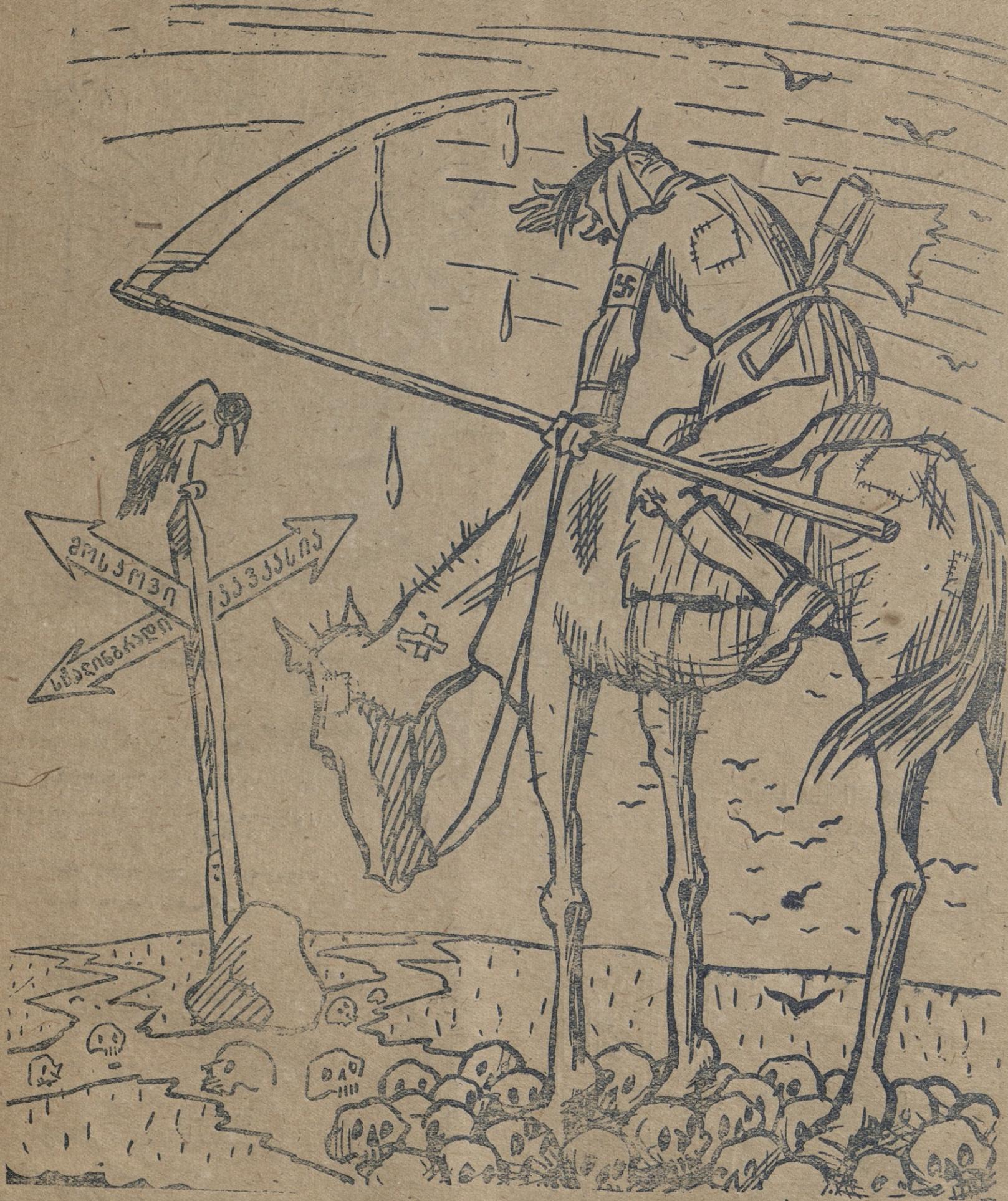
8-65

საქართველო
კულტურული მუზეუმი

93-50

„რუსები, გზაჯვარებინაც“

ნახ. 6. დადარებულების



შეტყოფი: — აღარ ვიცი საით წავიდე. ამ ვზებზე უავე მოვიტეხე კისერი.

სასამართლო კოლექტი.

Тбилиси. Сатирико-юмористический журнал „Нианг“. № 28. ფერ. 3-10-49

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 1943 წ. 5/VII. ამბ. ღ. 3. ბერიას სახ. პოლიგრაფიულმანარი „კომუნისტი“, დენიშვ. ქ. № 28. გამომ. № 24. გვ. № 615 ვე 7176